

5. Juli 1920 udtrykkelig forbeholdt sig at undertegne med Danmark og Tyskland, da er Resultatet af det nationale Genrejsningsværk lige saa blændende. Plukket af Tyskland paa det nærmeste for enhver Bestemmelse af Betydning undtagen den, der fastslaaar den nye Grænse, blev Traktatudkastet skrinlagt af Ambassadørraadet i Foraaret 1921 med den danske Regerings stiltiende Akkviescering. Regeringen meddelte Ambassadørraadet, at den var nødt til at forhandle visse lokale Grænsespørgsmaal med Tyskland, og samtidig meddelte den, at den gerne saa den tresidede Traktat virkeliggjort. Ambassadørraadet indvilgede, hvorpaa Regeringen i mere end et Aar førte Forhandlinger med Tyskland, Forhandlinger, som gentagende gaar i Staa, som afbrydes i Maaneder, og som sluttelig resulterer i 18 store Overenskomster, der indeholder alt muligt undtagen Tysklands Anerkendelse af Grænsen og de sønderjydske Landsdeles Uafhængighed under Folkeforbundets Varetægt. Og disse Forhandlinger føres, uden at Regeringen finder det Umagen værd at underrette de allierede Underskriverne paa 5. Juli Overenskomsten hverken om Tysklands politiske Holdning eller om Forhandlingernes Art og Omfang, og imedens der den tresidede Traktat som Følge af dansk Lige gyldighed. Dette kalder Venstre national Genrejsning. Jeg har hørt Diplomater kalde den slesvigske Traktat for den danske Abdikationstraktat, og jeg har hørt, at den belgiske Regering er meget imod at anvende forskellige af dens Aftaler som Forbillede, fordi de menes at være i Tysklands Favør.

Den Kritik, der fra radikal Side er fremsat, er derfor rigtig, for saa vidt som den konkluderer i, at de, der i dette Spørgsmaal ventede sig noget alvorligt af Venstres Regering, har alvorligst Grund til Anger. Ministeriet Neergaards nationale Politik paabegyndtes i Tvetydighed, førtes i Eftergivenhed og endte med at glide ad Ubeslutsomhedens Skraaplan ud i den nationale Lige gyldigheds Tasmørke, hvor alle Katte er graa og alle Scaveniusser lige blakkede uden Hensyn til, hvad Fornavn de bærer. Men langt betydningsfuldere end at dvæle ved Fortidens Synder er det at drøfte, hvorledes Forholdet mellem Dansk og Tysk skal være i Fremtiden. Da jeg i Fjor spurgte det ærede Medlem Hr. Rode, om han vilde være med til at hævde den nuværende Grænse om fornødent med Magt, svarede han, at han vilde hævde den af al Magt ved at staa paa vor Ret. Men en Ret er et Gode, som i paakommende Tilfælde haandhæves med Magt af Staten. Uden

Mulighed for en saadan Haandhævelse er det ikke en statslig, men kun en moralsk Ret. Det ærede Medlem skylder mig derfor fremdeles Svar paa mit Spørgsmaal, og han skylder det saa meget mere, som vi siden da har set hele det officielle Tyskland og alle betydningsfulde Partier i den tyske Rigsdag nægte den nye Grænse deres Anerkendelse, saaledes at det nu paa ny har bekræftet sig, at de storpolitiske Forudsætninger for den radikale Grænseordning er bristet.

Om Mindretalsspørgsmaalet udtalte det ærede Medlem: „Mit Ideal for Fremtiden er en stadig Formindskelse af Mindretallene paa begge Sider af Grænsen. Det er min Opfattelse, at det vil tjene os bedst, jo renere den nationale Grænse bliver, men det maa være Fremtidens frie Udviklingskaar, der afgør, om dette efter min Opfattelse rigtige nationale Ideal naas eller ej“. Men dersom det ærede Medlem Hr. Rode ønsker frie Udviklingskaar — og jeg ønsker at holde ham fast paa disse frie Udviklingskaar — paa begge Sider af Grænsen, saa viser Udviklingen allerede nu under de frie Udviklingskaar, at hans Ideal har ringe Udsigt til Virkeliggørelse. Mindretallet lader sig ikke reducere mekanisk paa begge Sider af Grænsen. Forholdet er det, at Tyskheden gaar tilbage i Nordslesvig, og at Danskheden gaar frem i Sydslesvig, og dette sker til Trods for, at de statsretslige Udviklingskaar aldeles ikke er lige, men i Danskhedens Disfavør Syd for Grænsen. Alle nu foreliggende Kendsgerninger tyder paa, at jeg har mere Udsigt til at se mit Fremtidsideal virkeliggjort: Tyskhedens Aftagen i Nordslesvig og Danskhedens Tiltaget i Sydslesvig, i det Omfang dette er muligt paa den gensidige Friheds- og Lighedgrund og i Kraft af Menneskerettens uopgivelige og uudsættelige Krav. Man kan saa gerne paastaa, at det her kun drejer sig om Kultur. Kultur og Politik lader sig ikke adskille. Dersom der Syd for Grænsen fremvokser et stort og stærkt Mindretal, maaske i Tidens Løb et Flertal, hvis Sind og Tanker er vendt imod Nord, og hvis Sympatier gaar til Danmark, samtidig med at den modsatte Bevægelse ytrer sig i Nordslesvig, saa vil hver nationalt tænkende Dansk erkende, at dette er af stor politisk Betydning og Værdi for Danmark, paa tilsvarende Maade som nationalt tænkende Tyskere for deres Vedkommende erkender og derfor handler ud fra deres Synspunkt saaledes som det ærede Medlem Hr. Schmidt.

Ved Nytaarstid fremsatte den radikale Ordfører i Landtinget, Dr. Brandes, nogle